

„Dusza dziecka jest równie złożona jak nasza, pełna podobnych sprzeczności,
tragicznie zmagająca się z odwiecznym: pragnę, ale nie mogę, wiem, że należy, ale
nie podołam.”

Autor: Albert Einstein

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ W LISEWIE MALBORSKIM
NA LATA 2014/15/16**

Opracował:

Zespół ds. wychowawczo - profilaktycznych

WRZESIEŃ 2014

SPIS TREŚCI2-3

1.	Wstęp.....	4
2.	Misja szkoły.....	5-6
3.	Cele wychowawcze szkoły.....	6
4.	Priorytetowe obszary działalności wychowawczej szkoły.....	7
5.	Wartości wychowawcze.....	7-8
6.	Zadania wychowawcze pracowników szkoły.....	8-13
	• wychowawcy klasy.....	10
	• nauczyciela przedmiotu.....	10
	• pedagoga.....	10-11
	• psychologa.....	11-12
	• logopedy.....	12-13
	• pracowników obsługi.....	13
7.	Współpraca szkoły	13-15
	z rodzicami/opiekunami.....	13-14
	ze środowiskiem lokalnym.....	14
	z instytucjami wspierającymi szkołę.....	14-15
8.	Organizacja pomocy w sytuacjach zagrożenia.....	15
9.	Formy i zasady nagradzania i karania uczniów wyróżniających się swoim zachowaniem –WSO.....	15
10.	Cele wychowania na poszczególnych etapach edukacyjnych.....	16
11.	Przewidywane efekty oddziaływań wychowawczych.....	16-17
12.	Harmonogram uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym (zał.1).....	17

13.	Szkolny system zajęć pozalekcyjnych ukierunkowany na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży (załącznik 2).....	17
14.	Klasowe plany pracy wychowawczej (załącznik 3).....	17
15.	Ewaluacja programu.....	17-18
16.	Informacje dodatkowe.....	19-20

1. Wstęp.

W y c h o w a n i e jest uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, a także odkrywaniem własnych możliwości, talentów, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest, więc i budowaniem człowieczeństwa.

Wychowanie rozumiane, jako mądre towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i stwarzanie mu wartościowego środowiska wychowawczego, łącznie z nauczaniem, jest podstawowym zadaniem szkoły.

Wychowawcami są wszyscy pracownicy szkoły, a podstawową formą oddziaływania wychowawczego jest „dawanie przykładu własną postawą – zgodnością słowa i czynu”. Nasza szkoła uznaje **priorytet domu rodzinnego** w wychowaniu młodego człowieka. W związku z tym uznajemy prawo rodziców naszych uczniów do współdecydowania o wartościach, jakimi szkoła kieruje się w codziennej pracy. Dzieje się to poprzez zagwarantowanie rodzicom i prawnym opiekunom możliwości:

- zapoznania się z Programem Wychowawczym Szkoły i zgłaszania własnych wniosków do jego ewaluacji;
- aktywnego włączania się w realizację zadań wychowawczych, zgodnie z własnymi predyspozycjami i potrzebami szkoły.

Przyjmujemy, że rodzice, którzy zaakceptowali Program Wychowawczy rozumieją potrzebę wprowadzenia wymagań dyscyplinarnych niezbędnych do zachowania ładu społecznego w placówce i rozumieją potrzebę opartej na wzajemnym szacunku współpracy w zakresie **jednolitego oddziaływania wychowawczego na dziecko**.

Programy pracy wychowawców klas pozostają w ścisłym związku z Programem Wychowawczym Szkoły. Zadania wychowawcze realizowane są zarówno na zajęciach lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.

Program Wychowawczy Szkoły jest adekwatny do potrzeb środowiska i uwzględnia predyspozycje i możliwości nauczycieli, a dokonywana corocznie, na posiedzeniu rady pedagogicznej ocena pracy wychowawczej szkoły jest podstawą ewaluacji programu. Program Wychowawczy Szkoły, Statut Szkoły i szkolny zestaw programów nauczania są dokumentami spójnymi, kształtującymi charakter szkoły.

2. Misja szkoły.

Jesteśmy szkołą publiczną, pełniącą funkcje; dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą na rzecz uczniów, w ścisłej współpracy z rodzicami i środowiskiem. Jesteśmy szkołą atrakcyjną i twórczą. Oferujemy możliwość wszechstronnego rozwoju ucznia, odkrywanie i rozwijanie talentów. Stwarzamy dziecku warunki do samodzielnego poznawania siebie. Mobilizujemy do rzetelnej samooceny i rozwijamy poczucie własnej wartości. Przybliżamy podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich. Kształtujemy poczucie szacunku wobec szkoły, rodziny, regionu i ojczyzny. Wspieramy rodziców w wychowaniu dziecka.

Nasza szkoła ma swoją wieloletnią historię na trwałe wpisaną w dzieje wsi Lisewo Malborskie. W związku z tym dużą uwagę przykładamy do kultywowania chlubnych tradycji szkoły. Od lat pełnimy rolę kulturotwórczą w lokalnym środowisku. Przygotowujemy okolicznościowe programy artystyczne zarówno dla rodziców, jak i lokalnej społeczności. Nasi uczniowie, swoimi występami, uświetniają obchody ważnych rocznic państwowych i imprez lokalnych na terenie gminy. Kształtujemy wrażliwość estetyczną naszych uczniów, umożliwiamy im uczestnictwo w kulturze regionalnej i ogólnopolskiej. Na zajęciach pozalekcyjnych oraz w ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Lichnowach rozwijamy uzdolnienia artystyczne dzieci i młodzieży, przygotowujemy prezentację ich prac na forum szkoły i gminy. Wspomagamy uczniów w poznawaniu kultury europejskiej i światowej.

Dążymy do podnoszenia poziomu nauczania i wychowania w naszej szkole oraz dostosowania go do potrzeb uczniów poprzez: odpowiedzialne dobieranie programów nauczania, udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego w celu poszerzania własnych umiejętności dydaktycznych i wychowawczych, doskonalenie wewnętrznego systemu stałej kontroli, jakości prowadzonych zajęć i oceny pracy nauczycieli. Nasza szkoła jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki dla wszystkich dzieci, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychoedukacyjnych ucznia.

Wspomagamy rodziców w procesie wychowania poprzez poszerzanie ich wiedzy na temat prawidłowości rozwojowych dziecka w różnych okresach jego życia, informowanie o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci, zakresie usług świadczonych przez instytucje wspomagające rodzinę, a przede wszystkim poprzez wspólne wypracowywanie strategii „pomocy dziecku”. Systematycznie doskonalimy formy współpracy z rodzicami opierając je na zasadach partnerstwa i wzajemnego szacunku. W planowaniu pracy szkoły uwzględniamy oczekiwania uczniów i opinie rodziców.

Uczniowie, rodzice oraz nauczyciele naszej szkoły, w trudnych sytuacjach, mogą korzystać z pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Uczniom zapewniamy również opiekę medyczną oraz opiekę w świetlicy szkolnej. Wszystkim uczniom zapewniamy napój w czasie spożywania drugiego śniadania (akcja mleko), a dzieciom z rodzin o szczególnie trudnej sytuacji materialnej, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, nieodpłatne korzystanie z obiadów wydawanych w stołówce szkolnej.

3. Cele wychowawcze szkoły.

Cel strategiczny: *Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka*

Cele szczegółowe:

- Przygotowanie wychowanka do znalezienia własnego miejsca w społeczeństwie.
- Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.
- Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

4. Priorytetowe obszary działalności wychowawczej szkoły

Obszar działań	
-----------------------	--

wychowawczych	Zadania do realizacji
<i>Tworzenie tradycji i obyczajów szkolnych</i>	➤ Posiadanie ceremoniału związanego z sztandarem szkoły ➤ Obchody Święta Szkoły ➤ Zorganizowanie pasowania na ucznia kl. I SP i G ➤ Prowadzenie kroniki szkoły ➤ Organizacja uroczystości: Dzień Edukacji Narodowej, Andrzejkę, Wigilia, Święto Wiosny, Dzień Dziecka, ➤ Organizacja apeli szkolnych
<i>Powstanie i rozwój samorządności w szkole</i>	➤ Ustalenie zasad wyborów do samorządu uczniowskiego i wyboru opiekuna ➤ Opracowanie regulaminu Samorządu Uczniowskiego, planu pracy
<i>Kontakty i współpraca z rodzicami</i>	➤ Spotkania z rodzicami prowadzone w formie przyjaznych spotkań ➤ Angażowanie rodziców w sprawy klasy, szkoły ➤ Podziękowania szkoły w formie: listów, dyplomów, gratulacji na forum klasy, szkoły
<i>Zabawy, dyskoteki, wycieczki</i>	➤ Zabawy cykliczne: andrzejkę, choinka, zakończenie roku szkolnego, dyskoteki: klasowe, szkolne ➤ Wycieczki klasowe, biwaki.

5. Wartości wychowawcze.

Wartości uniwersalne:

- Prawda
- Piękno
- Patriotyzm i poczucie wspólnoty lokalnej
- Czystość języka polskiego, kultura słowa
- Samodzielność i praca nad sobą
- Rzetelna praca
- Wrażliwość na krzywdę innych

Wartości szczególnie istotne dla indywidualnego rozwoju ucznia:

- Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.

- Poznanie swoich mocnych stron, dostrzeganie i docenianie własnych sukcesów i kształtowanie pozytywnego myślenia o samym sobie.
- Inicjatywa i radzenie sobie z przeszkodami – myślenie koncepcyjne i analityczne.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności.
- Kształtowanie zdolności do samooceny i samokontroli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.
- Gotowość do ciągłego dokształcania się, podnoszenia swoich kwalifikacji.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Poznanie własnego środowiska i odczuwanie radości w obcowaniu z przyrodą.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

Wartości szczególnie istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie (społeczności szkolnej):

- Rozwijanie wzajemnego szacunku.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
- Rozumienie i akceptacja uczuć innych ludzi.
- Przewidywanie konsekwencji własnego postępowania, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.
- Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
- Dbanie o przyjazną atmosferę w klasie, kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt klasowych, organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i nauczycieli.

6. Zadania wychowawcze pracowników szkoły.

1. *Nauczyciel własnym autorytetem i postawą wspomaga swoje działania wychowawcze i daje właściwy przykład uczniowi.*
2. *Wychowując, nauczyciel kształtuje następujące wartości:*
 - poszanowanie godności człowieka,
 - prawdę i dobro,
 - przestrzeganie praw i potrzeb innych,

- uczciwość,
- poświęcenie,
- współczucie,
- tolerancje.

3. *Nauczyciel przestrzega następujących zasad:*

- traktuje ucznia życzliwie,
- wykazuje poszanowanie dla uczuć ucznia,
- relacje uczeń - nauczyciel opiera na wzajemnym szacunku,
- współpracuje z uczniem,
- zapewnia uczniowi bezpieczne warunki do rozwoju własnej osobowości i nauki,
- kieruje się dobrem ucznia i troską o jego zdrowie,
- wspiera uczniów w osiąganiu wytyczonych przez nich celów, mobilizuje do rozwiązywania problemów w twórczy sposób,
- kształtuje umiejętność planowania, organizowania i oceniania własnego
- postępowania oraz przyjmowania odpowiedzialności za własne czyny,
- uczy skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentowania własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych ludzi,
- szanuje prymat rodziny i wspomaga jej wychowawczą rolę.

4. *Nauczyciel, wypełniając swoją dydaktyczną rolę, realizuje jednocześnie następujące cele wychowawcze:*

- wyrabia systematyczność i wytrwałość w nauce,
- kształtuje umiejętności pracy w zespole i uczy zasad organizacji pracy indywidualnej,
- uczy skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, asertywności i prezentowania własnego punktu widzenia,
- wychowuje w duchu wzajemnej tolerancji oraz tolerancji dla innych kultur, ras, religii i narodów,
- rozbudza ciekawość poznania świata, innych ludzi i siebie,
- rozwija pozytywny sposób patrzenia na siebie i świat,
- budzi szacunek,
- rozwija samodzielne myślenie,
- wdraża do poszanowania wspólnego dobra, pracy innych i własnej,

- umacnia akceptację i szacunek dla ciała oraz dbałość o zdrowie,
- uczy właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody i wyrabia nawyki proekologiczne,
- troszczy się o bezpieczeństwo własne i innych w każdej sytuacji i wprowadza elementy pierwszej pomocy,
- kształtuje umiejętność wartościowania postaw ludzkich,
- uczy wybiórczego korzystania z mediów,
- uwrażliwia na piękno języka ojczystego,
- zapoznaje z dziedzictwem kultury narodowej oraz walorami turystycznymi Ojczyzny,
- umacnia poczucie wspólnoty z domem, rodziną, klasą, środowiskiem i krajem,
- wyrabia wrażliwość estetyczną,
- uczy radzenia z niepowodzeniami szkolnymi,
- rozwija i umacnia tradycje narodowe i kształtuje podstawowe wartości obywatelskie,
- zapoznaje z symbolami narodowymi, państwowymi, religijnymi i uczy szacunku do tych symboli,
- wprowadza wychowawcze aspekty związane z sylwetką patrona szkoły,
- rozwija samorządność uczniowską (kreatywny rozwój jednostki),
- umacnia tradycję i kultywuje obyczaje szkolne,
- wprowadza uczniów w świat aktualnych wydarzeń społecznych i politycznych.

5. *Wychowawca wypełniając swoje wychowawcze cele szczególnie:*

- stara się poznać ucznia i jego środowisko,
- zauważa umiejętności i zdolności wychowanka,
- zwraca uwagę na jego osiągnięcia,
- dostrzega każdy sukces,
- umiejętnie nagradza,
- daje szansę poprawy,
- umiejętnie rozwiązuje zaistniałe problemy,
- zapobiega trudnościom wychowawczym,
- opracowuje wspólnie z klasą plan pracy wychowawczej na dany rok szkolny.

6. *Zadania nauczyciela przedmiotu:*

- realizuje podstawę programową ze szczególną odpowiedzialnością; troszczy się, aby wybierane podręczniki były zgodne z podstawą programową,
- istotne spostrzeżenia wychowawcze zapisuje w dzienniku, przy większym problemie zgłasza je wychowawcy,
- uczestniczy w uroczystościach szkolnych,
- dba w sposób przemyślany o prowadzenie ciekawie zajęć dydaktycznych,
- stosuje Ocenianie Kształtujące,
- włącza się aktywnie w realizację poszczególnych zakresów wychowawczych Szkoły.

7. *Zadania pedagoga:*

Swoją kompetencją i warsztatem wspiera wychowanków w dobrym samorozwoju oraz wychowawców i rodziców w wychowaniu, przez:

- pomoc wychowawcom klas w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych poprzez obserwację zachowania pojedynczych uczniów i klasy, rozmowy indywidualne i uczestnictwo w godzinach wychowawczych oraz innych spotkaniach z klasą, analizowanie wyników nauczania i ocen zachowania, rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi), wywiady środowiskowe, udział w wywiadówkach i radach pedagogicznych, porady wychowawcze, prowadzenie lub organizowanie prelekcji i dyskusji na tematy ważne i interesujące młodzież;
- określenie form i sposobów udzielania pomocy uczniom, w tym uczniom poprzez wydawanie opinii i zaleceń dotyczących stymulowania rozwoju lub pokonywania przez uczniów trudności rozwojowych, wyrównywania braków i luk w nauce;
- zorganizowanie zajęć kompensacyjno-korekcyjnych dla dzieci wymagających takiej pomocy;
- współorganizowanie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli nauczania specjalnego dla uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych,

- udzielanie pomocy psychologicznej i pedagogicznej uczniom realizującym indywidualny program lub tok nauki poprzez konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej poprzez informowanie rodziców i uczniów o możliwościach i procedurze uzyskania zasiłków, stypendiów i innych form pomocy materialnej oraz współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi udzielającymi wsparcia materialnego;
- współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi poradniami specjalistycznymi w zakresie konsultacji metod i form pomocy udzielanej uczniom oraz w zakresie specjalistycznej diagnozy w indywidualnych przypadkach;
- współdziałanie z organami szkoły, policją, sądami w przypadkach wykroczeń uczniów (naruszenie regulaminu szkoły lub prawa);
- prowadzenie dokumentacji, tj. dziennika pedagoga oraz teczek indywidualnych dzieci i młodzieży zawierających dokumentację prowadzonych badań i czynności uzupełniających;
- prowadzenie innych zajęć zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami;
- doskonalenia swoich kwalifikacji poprzez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia i samokształcenia.

8. Zadania psychologa:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących uczniów, w tym diagnozowanie potencjalnych możliwości oraz wspieranie mocnych stron ucznia;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w celu wspierania rozwoju ucznia, określenia odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych wobec uczniów, rodziców i nauczycieli;
- organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, zarówno o charakterze indywidualnym, jak i warsztatowym,

- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia, ukierunkowanych m.in. na rozwój umiejętności psychospołecznych
- prowadzenie innych zajęć zgodnie z kwalifikacjami i bieżącym zapotrzebowaniem
- wspieranie wychowawców klas oraz zespołów wychowawczych i innych zespołów problemowo-zadaniowych w działaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki, o których mowa w odrębnych przepisach.
- współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie (m.in. PP-P, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Uzależnień, PCPR, lekarzami specjalistami, Ośrodkami Pomocy Społecznej itp.), jak i w miarę potrzeb z sądami, policją.
- doskonalenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych poprzez udział w szkoleniach, jak i w formie samokształcenia
- prowadzenie dokumentacji (dziennik zajęć psychologa)

9. *Zadania logopedy:*

- dokonywanie diagnoz logopedycznych;
- wyselekcjonowanie dzieci, które będą uczęszczały na zajęcia logopedyczne;
- tworzenie programów terapii logopedycznej uwzględniających indywidualne potrzeby uczniów;
- uświadomienie znaczenia mowy w życiu człowieka, jej wpływu na dobre samopoczucie oraz wyniki w nauce;
- prowadzenie terapii logopedycznej;
- motywowanie dzieci do działań niwelujących zaburzenia artykulacyjne;

- wzmacnianie wiary uczniów we własne możliwości i kształtowanie pozytywnej samooceny;
- kształtowanie potrzeby dbania o własną mowę i jej doskonalenie;
- nawiązywanie współpracy z rodzicami w celu zasygnalizowania im potrzeby dbania o mowę dziecka oraz potrzeby aktywnego uczestnictwa w terapii;
- prowadzenie dokumentacji (dziennik zajęć, karta badania mowy dla każdego uczestnika zajęć);
- współpraca z wychowawcami klas, psychologiem i pedagogiem;
- współpraca z logopedą z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- udzielanie konsultacji dla uczniów i rodziców;
- kierowanie uczniów z deficytami w zakresie budowy/motoryki narządów mowy do odpowiednich specjalistów (ortodonta, laryngolog, stomatolog, neurolog);
- utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami dzieci, pozostającymi pod opieką logopedy, w celu ujednolicenia oddziaływań terapeutycznych;
- prowadzenie obserwacji dzieci poddawanych oddziaływaniom logopedycznym na lekcjach, imprezach klasowych i szkolnych;
- doskonalenie swoich kwalifikacji poprzez uczestniczenie w różnych szkoleniach i warsztatach;
- prowadzenie innych zajęć zgodnie z kwalifikacjami.

10. Zadania pracowników obsługi szkoły:

Pracownicy socjalni szkoły, tj. sekretarka, woźny, osoby sprzątające, aktywnie uczestniczą w procesie wychowawczym szkoły.

7. Obszary współpracy szkoły.

Współpraca z rodzicami

Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele jedynie wspierają rodziców w dziele wychowania. Kierunek działalności wychowawczej w szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców. Rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Rady Rodziców.

Rada Rodziców została powołana w oparciu o ustawę o Systemie Oświaty. Rada Rodziców jest demokratyczną a zarazem w wyważonym stopniu sformalizowaną formą udziału uczniów, rodziców i nauczycieli w życiu Szkoły zapewniającą realny wpływ na jej kształt i działalność. Stanowi forum porozumienia społeczności szkolnej służące rozwiązywaniu wszystkich spraw wewnątrzszkolnych w pierwszej kolejności w ramach szkoły.

Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- współtworzenie programu wychowawczego,
- udział w szkolnych spotkaniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym (proponują formy spotkań i osoby prowadzące),
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach;
- udział w charakterze opiekuna, w wycieczkach szkolnych i imprezach organizowanych przez szkołę;
- indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami – terminy konsultacji przekazane na zebraniu ogólnym w miesiącu wrześniu;
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole;
- ponoszenie odpowiedzialności materialnej za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez własne dzieci.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Środowisko odgrywa szczególną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych. Aby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

Władze lokalne

- udział w akcjach typu sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych,
- organizacja festynów (m.in. dożynek), spotkań okolicznościowych, wycieczek
- nawiązywanie kontaktów z władzami poprzez spotkania z nauczycielami, uczniami z okazji np. uroczystości szkolnych,

Wymiar sprawiedliwości (sąd, kurator, policja)

- współpraca z kuratorem sądowym w sprawach uczniów objętych tym środkiem wychowawczym,
- udział w zajęciach prowadzonych przez policję na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego, przeciwdziałania agresji i przestępczości.

Placówki kulturalne i oświatowe (kina, muzea i inne)

- uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych,
- udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe,
- wyjścia do kina,
- lekcje biblioteczne,

Placówki oświatowo - opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Poradnia Uzależnień, Ośrodek Pomocy Społecznej).

- pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu,
- pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych patologią społeczną,

- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

8. Organizacja pomocy w sytuacjach zagrożenia (szczegółowo zagadnienia zostały omówione w Procedurach Postępowania Kryzysowego).

SYTUACJE ZAGROŻENIA	FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ
Niedostatek ekonomiczny	➤ współpraca z GOPS-em ➤ zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych, ➤ zorganizowanie dożywiania, ➤ pomoc w zakupie wyposażenia ucznia (GOPS), ➤ dofinansowanie do wycieczek, wyjazdów do kina, teatru,.
Rodzina dysfunkcyjna	➤ profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne , filmy...), ➤ współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach, ➤ współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ➤ współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w Malborku ➤ obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy.
Problemy w nauce	➤ pomoc wewnątrzklasowa (koleżeńska), ➤ pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu (światlicy) ➤ Objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną oraz współpraca z Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną,

9. Formy i zasady nagradzania i karania uczniów wyróżniających się swoim zachowaniem – WSO.

10. Cele wychowania na wszystkich poziomach.

OBSZAR I. Wychowanie do życia społecznego:

1. Kształtowanie szacunku do tradycji, obrzędów i historii rodziny, szkoły, kraju.

2. Poznawanie zasad funkcjonowania jednostki, rodziny, grupy, społeczeństwa.
3. Umiejętność kształtowania w sobie postawy dialogu i szacunku dla odmienności innych.

OBSZAR II. Wychowanie zdrowotne i ekologiczne:

1. Promocja zdrowego stylu życia – nabywanie umiejętności i troski dbania o własne zdrowie, sprawność fizyczną i bezpieczeństwo.
2. Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych -przeciwdziałanie nikotynizmowi, alkoholizmowi, narkomanii.
3. Umacnianie zachowań proekologicznych, wskazywanie powiązań pomiędzy działalnością człowieka, stanem środowiska, a zdrowiem ludzi.
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne środowisko.

OBSZAR III. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie:

1. Kształtowanie postaw patriotycznych i szacunku do własnego kraju oraz wspólnoty europejskiej.
2. Rozwijanie i okazywanie szacunku dla dobra wspólnego i dokonań przeszłych pokoleń.
3. Kształtowanie poczucia świadomości obywatelskiej.
4. Kształtowanie podstawowych, ogólnoludzkich zasad moralnych i humanistycznych.

OBSZAR IV. Wychowanie w poszanowaniu dziedzictwa kulturowego regionu:

1. Zainteresowanie uczniów kulturą, tradycjami i możliwością rozwoju własnego regionu.
2. Rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez uczestnictwo w życiu kulturalnym gminy, regionu.
3. Budzenie poczucia przynależności do środowiska lokalnego i społeczności szkolnej.

OBSZAR V. Wychowanie do odbioru kultury i sztuki:

1. Kształtowanie szacunku dla dóbr kultury, sztuki, twórczości artystycznej.
2. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł informacji.
3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej, przygotowanie do percepcji sztuki
4. Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych – ochrona przed negatywnym wpływem mediów.

11. Przewidywane efekty oddziaływań wychowawczych.

SYLWETKA WYCHOWAWCZA ABSOLWENTA

- Uczeń obserwuje własne zachowanie w różnych sytuacjach.
- Ma świadomość swoich zalet i wad.
- Rozumie potrzeby swoje i innych ludzi.

- Rozumie potrzebę krytycznego podejścia do spotykanych wzorców.
- Potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować.
- Uczeń potrafi rozpoznać w swoim otoczeniu pozytywne wzorce.
- Potrafi jasno i konstruktywnie formułować wypowiedzi.
- Potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy i oczekiwania.
- Uczeń rozumie konieczność wyznaczania sobie celów i dąży do ich osiągnięcia.
- Potrafi dokonywać samooceny i samokontroli.
- Potrafi współdziałać z rówieśnikami i dorosłymi.
- Okazuje szacunek i chętnie pomaga osobom potrzebującym.
- Dostrzega potrzeby własne i innych.
- Przyjmuje pomoc, jako objaw koleżeństwa i stara się ją odwzajemnić.
- Potrafi znaleźć się w otaczającej go rzeczywistości,
- Potrafi adaptować się do wymagań przyszłej szkoły,
- Zna obce języki (j.angielski, j.niemiecki).

12. Harmonogram uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym (zał. 1).

13. Szkolny system zajęć pozalekcyjnych ukierunkowany na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży (zał. 2).

14. Klasowe plany pracy wychowawczej (zał. 3).

15. Ewaluacja programu.

Ocena programu dokonywana jest po ukończeniu roku szkolnego, a dwa razy do roku badany jest stopień jego realizacji.

- Po półroczu i po zakończeniu roku szkolnego oceniany jest stopień realizacji programu - informacje dotyczące oceny stopnia realizacji programu oraz uwagi dotyczące jego treści zawarte są w sprawozdaniach wychowawców poszczególnych oddziałów klasowych i znajdują się w dokumentacji szkół.
- Po ukończeniu roku szkolnego – na podstawie danych zawartych w śródrocznych i końcoworocznych sprawozdaniach wychowawców zespół ds. wychowawczo – profilaktyki dokonuje oceny i ewaluacji (uwzględniając priorytety wychowawcze MEN).

FORMY EWALUACJI:

- obserwacja (wychowawcy klas)
- ankiety dla uczniów
- ankiety dla rodziców
- wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców)
- rozmowy z uczniami
- rozmowy z rodzicami
- analiza dokumentów
- obserwacja i ocena zachowań

Program Wychowawczy został opracowany przez nauczycieli i zatwierdzony do realizacji na Radzie Rodziców w dniu.....oraz na Radzie Pedagogicznej w dniu

.....
Dyrektor Szkoły

Opracował : Zespół ds. Wychowawczyczo –Profilaktycznych:

Ewa Górską – pedagog

Małgorzata Adamczyk – psycholog

Wojciech Wasielewski – nauczyciel wych. fizycznego

Jolanta Kaschel – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej

Kamila Bednarek – nauczyciel biblioteki

Monika Filipek - logopeda

Opracowano w oparciu o przepisy prawne:

Konstytucja RP z 1997 r.

art. 47 ust.1 – prawo rodziców do wychowania

art. 53 ust.3 – rodzice mają prawo do prowadzenia przez szkoły lekcji religii i wychowania
moralnego

art. 70 ust. 4 – upowszechnienie wykształcenia, równość szans;

art. 70 ust.1 – obowiązek szkolny do 18 roku życia;

art. 72 ust. 1 – ochrona praw dziecka

Karta Nauczyciela art. 6 – powinności edukacyjne nauczyciela

Polityka Rządu – Komitet Społeczny Rady Ministrów „Program polityki prorodzinnej państwa” z dnia 17. 11. 98r.

Konkordat – art. 12, art. 13 - prawo rodziców do religii, wychowania dzieci w myśl zasady tolerancji.

I. Pomoc państwa w zakresie dożywiania (w dniu 29 grudnia 2005 r. została uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawa o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, z późn. zm.)

II. Świadczenia rodzinne ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.).

III. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

System oświaty został włączony w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dzięki zmienionym przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2010 r.

Na mocy tych przepisów przedstawiciele oświaty, obok policjantów, pracowników socjalnych, czy też kuratorów, wchodzi w skład zespołów interdyscyplinarnych i wspólnie z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, pracują nad poprawą jej sytuacji rodzinnej.

IV. Wyrównywanie szans edukacyjnych

Udzielanie uczniom świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa (art.

90r ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm./).

V. Pomoc stypendialna

Z rezerwy celowej budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna” dofinansowane są świadczenia pomocy materialnej o **charakterze socjalnym**.

VI. Profilaktyka zdrowotna

W zakresie edukacji prozdrowotnej Ministerstwo Edukacji Narodowej popularyzuje program „Szkoła Promująca Zdrowie”, realizowany w Polsce 27 w ramach, utworzonej w 1992 r. Szkoły dla Zdrowia Europy. Dla zapewnienia dalszego rozwoju programu w dniu 23 listopada 2009 r. zostało podpisane pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Zdrowia oraz Ministrem Sportu i Turystyki Porozumienie o współpracy w sprawie *promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży*.

VII. Edukacja pozaszkolna i pozalekcyjna

VII. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie

szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. poz. 199).

Zmienia ono formułę realizacji zadań poradni tak, aby poradnictwo stało się elementem systemu wspomagania przedszkoli, szkół i placówek. Celem nowych przepisów jest dostosowanie obecnego systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego do zmieniających się potrzeb przedszkoli, szkół i placówek.

Dotychczasowe formy realizacji zadań poradni nie podlegają zasadniczym zmianom i wiele poradni już realizowało te działania w ramach aktywnej współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami. Nowe rozporządzenie sformalizowało te „dobre praktyki” czyniąc je obligatoryjnymi dla wszystkich poradni.